

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๐๕/๑๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
พ. 15 วันที่ 2171
วันที่ 6 ส.ค. 55 เวลา 8.50 น.
☒ ก่อนประชุม
☐ หลังประชุม
☒ แจกที่ประชุม
☐ ไม่แจกที่ประชุม
ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา
เรื่องที่ ๑๕...

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓๙๔/๑๔ ถนนสามเสน

เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

สวค.

วันที่

เวลา

๕ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากเหตุอุทกภัย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- 6 ส.ค. 2555
จัดเข้าวาระ.....

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๔๗๗๖
ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากเหตุอุทกภัย ตามที่กระทรวงการคลังเสนอไปเพื่อดำเนินการ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีในวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๕ นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้ว เห็นว่า สืบเนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับกับส่วนราชการที่เป็นกระทรวง ทบวง กรม สำนักงาน หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือในต่างประเทศ จึงไม่ครอบคลุมถึงรัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ เช่น องค์การมหาชน และองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ ประกอบกับบทนิยามคำว่า “ส่วนราชการ” ในข้อ ๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ ดังนั้น กรณีที่คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ ได้มีมติกำหนดมาตรการการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับผลกระทบอันเนื่องมาจากเหตุอุทกภัย มาตรการดังกล่าวจึงใช้บังคับได้กับส่วนราชการที่เป็นกระทรวง ทบวง กรม สำนักงาน หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือในต่างประเทศเท่านั้น ไม่ครอบคลุมถึงรัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ

อย่างไรก็ดี เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมอย่างทั่วถึงแก่ผู้ประกอบการที่เป็นคู่สัญญากับรัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ ซึ่งได้รับผลกระทบอันเนื่องมาจากเหตุอุทกภัย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นด้วยกับกรณีที่กระทรวงการคลังได้นำเรื่องมาตรการการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบอันเนื่องมาจากเหตุอุทกภัย เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเพื่อมีมติแจ้งเวียนให้รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ นำหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของผู้ประกอบการอันเนื่องมาจากเหตุอุทกภัย

ตามที่ กวพ. กำหนด ไปถือปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และมอบให้กระทรวงมหาดไทยนำมาตรการการให้ความช่วยเหลือนี้ ไปใช้บังคับในการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย โดยอนุโลม ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับหลักความเสมอภาคตามมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

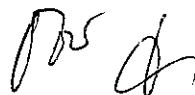
นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นเพิ่มเติมว่า คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินตามมาตรา ๑๗๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งราชการแผ่นดินประกอบด้วยราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยมีมติคณะรัฐมนตรีเป็นรูปแบบการใช้อำนาจในการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีอย่างหนึ่งซึ่งต้องอยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามหลักนิติรัฐด้วย ด้วยเหตุนี้ มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับมาตรการการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานภาครัฐอันเนื่องมาจากเหตุอุทกภัย จะมีสภาพบังคับต่อรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐที่จะต้องปฏิบัติตามมากน้อยเพียงใด ต้องพิจารณากฎหมายจัดตั้งหน่วยงานนั้น ๆ ประกอบด้วย โดยหากกฎหมายจัดตั้งมีบทบัญญัติกำหนดให้หน่วยงานนั้น ๆ ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรี หรือมีบทบัญญัติกำหนดให้รัฐมนตรีรักษาการตามกฎหมายมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและมติคณะรัฐมนตรี เช่น กรณีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ กรณีการประปาส่วนภูมิภาคตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติการประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๒๒ กรณีสถาบันการบิณพลเรือนตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันการบิณพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือกรณีองค์การมหาชนตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ กรณีนี้มติคณะรัฐมนตรีก็จะมีสภาพบังคับให้รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวได้ แต่หากกฎหมายจัดตั้งมิได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการปฏิบัติให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังที่กล่าวมาแล้ว กรณีนี้มติคณะรัฐมนตรีก็จะเป็นเพียงแนวทางปฏิบัติเพื่อให้รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐพิจารณาปฏิบัติตามเท่านั้น เช่น กรณีขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาลตามมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ องค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ออกระเบียบว่าด้วยการจัดหาพัสดุและการจ้างเหมาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งถือปฏิบัติ ส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา แม้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๙๗ (๔) และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๐ (๕) จะกำหนดให้เป็นอำนาจของกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยาในการตราข้อบัญญัติเกี่ยวกับการจ้างและการพัสดุ แต่คณะรัฐมนตรีอาจมีมติให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครบริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายได้ตามมาตรา ๔๙ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ หรือกรณีที่กรุงเทพมหานครปฏิบัติการใด ๆ ที่ขัดต่อมติคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจยับยั้งหรือสั่งการตามความเห็นสมควรได้ตามมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีอาจมีมติหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจมอบหมายให้นายกเมืองพัทยาบริหารราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมายได้ตามมาตรา ๔๘ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา เมื่อกระทรวงมหาดไทยมีฐานะเป็นราชการส่วนกลาง ซึ่งตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงจะต้องรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของงานในกระทรวงให้สอดคล้องกับที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติ ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยจึงสามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี โดยนำมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับผลกระทบจากเหตุอุทกภัยไปใช้บังคับในการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษโดยอนุโลมได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัคร จารุงจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักกฎหมายปกครอง

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๐๙๕๑-๘ ต่อ ๓๒๘๖ (นางกรรวราฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๕๙๘๒

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th